

REFERAT §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme d. 08-04-2026

Mødedato	Onsdag d. 08. april 2026 kl. 15:00
Mødested	Bogense Rådhus, Mødelokale 2
Mødedeltagere	Nikolai Johansen, Marie Holmgaard, Bo Jakobsen, Lasse Mogensen, Mette Landtved-Holm, Nikolaj Vang, Jane Yndgaard, Anne-Lise Sievers

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af udvalgets arbejde i 2026.....	3
Drøftelse af ulighed i sundhed.....	5
Introduktion til og dialog om frivillighedsområdet som led i den forebyggende og sundhedsfremme	6
Afrapportering - mini-spørgeskemaundersøgelse om frivillighed på Nordfyn.....	8
Orientering om ny national mission om fritidsfællesskaber og frivillighedsundersøgelse 2024.....	12
Status på udvalgets igangsatte initiativer.....	14
Næste møde.....	17
Eventuelt.....	18
Præsentationsmateriale.....	19
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	20

Punkt 1: Drøftelse af udvalgets arbejde i 2026

S2024-13137

Sagens kerne

Med denne sag drøfter Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme tilgangen til udvalgets arbejde i 2026, herunder hvordan udvalget bedst tilrettelægger arbejdet i det kommende år.

Drøftelsen sker i lyset af udvalgets nye sammensætning efter konstitueringen den 4. december 2025 og skal sikre et fælles afsæt for udvalgets videre arbejde. Formålet med drøftelsen er at skabe fælles retning og forventningsafstemning om udvalgets rolle, opgaver og arbejdsform samt sikre fremdrift og sammenhæng i udvalgets arbejde frem mod afslutningen af udvalgsperioden.

Drøftelsen tager afsæt i udvalgets kommissorium, særligt:

- Udvalgets opgaver, herunder kortlægning, prioritering, implementering og evaluering (kommissoriets afsnit 3)
- Udvalgets organisering og tværgående arbejdsform (kommissoriets afsnit 4)
- Kravet om en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang, der understøtter sammenhæng mellem kommunens indsatser

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller til drøftelse.

Sagens baggrund

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme blev nedsat i forbindelse med Budget 2025 som et § 17, stk. 4-udvalg med fokus på tidlig, strategisk og helhedsorienteret forebyggelse.

I 2025 har udvalget bl.a.:

- Kortlagt og drøftet eksisterende indsatser og projekter
- Identificeret temaer og områder, hvor en tidlig indsats kan gøre en væsentlig forskel
- Påbegyndt udvikling af prøvehandling og konkrete indsatser

Udvalget har i den forbindelse bl.a. igangsat arbejdet med sundhedsprofilen for børn og unge (0-16 år) samt en fælles prøvehandling i relation til skolefravær.

Med nærværende sag lægges der op til en drøftelse af, hvordan udvalgets arbejde mest hensigtsmæssigt tilrettelægges i 2026 med udgangspunkt i kommissoriets formål, opgaver og arbejdsform.

Vedlagt sagen er afrapportering til Kommunalbestyrelsen den 18. december 2025. Afrapporteringen gav Kommunalbestyrelsen en samlet status på udvalgets arbejde siden opstarten i marts 2025 og redegør for udvalgets fokus, arbejdsform samt de foreløbige erfaringer og anbefalinger. Herunder beskrives de første konkrete initiativer, som er igangsat inden for den afsatte ramme, samt udvalgets videre perspektiver for arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme.

Økonomiske oplysninger

.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

.

Beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 16-02-2026

Drøftet og genbehandles på næste møde sammen med perspektiverne i opsamlingssagen fra Kommunalbestyrelsens temamøde, herunder forslag til temaer og prøvehandling til brug for en samlet brainstorm for udvalget på det kommende møde.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Drøftet.

Udvalget besluttede at igangsætte et arbejde med at indhente relevante faglige input vedrørende opsporing af diabetes på tværs af aldersgrupper, med henblik på et muligt indsatsområde.

Supplerende sagsfremstilling

Sagen blev drøftet på udvalgets møde den 16. februar 2026 og genoptages på dette møde.

Den videre behandling sker i sammenhæng med opsamlingssagen fra Kommunalbestyrelsens temamøde den 18. december 2025, som ligeledes blev behandlet på mødet den 16. februar 2026, og som omhandlede de på temamødet identificerede temaer og perspektiver for forebyggelse og sundhedsfremme.

På dagens møde indgår udvalget i en samlet brainstorm med afsæt i disse perspektiver med henblik på at kvalificere relevante temaer samt udvikle forslag til indsatser og prøvehandling for udvalgets videre arbejde i 2026.

Bilag

KOMMISSORIUM FOR § 17, STK. 4-UDVALGET VEDRØRENDE FOREBYGGELSE OG

Afrapportering til Kommunalbestyrelsen fra Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme

Punkt 2: Drøftelse af ulighed i sundhed

S2024-13137

Sagens kerne

Formanden for Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme præsenterer på mødet et oplæg om ulighed i sundhed med henblik på drøftelse i udvalget.

Administrationens indstilling

Det indstilles, at udvalget på baggrund af formandens oplæg drøfter ulighed i sundhed.

Sagens baggrund

Der henvises til sagens kerne.

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Drøftet.

Punkt 3: Introduktion til og dialog om frivillighedsområdet som led i den forebyggende og sundhedsfremmende indsats

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget introduceres med denne sag til centrale perspektiver omkring samarbejdet med frivillighedsområdet i Nordfyns Kommune og indgår i dialog med centrale aktører på området.

Sagen skal ses i forlængelse af udvalgets drøftelser den 16. februar 2026 om frivillighed og meningsfulde fællesskaber samt forberedelsen af en eventuelt kommende temadag. Sagen skal endvidere ses i sammenhæng med sagen om tilbagemelding på mini-spørgeskemaundersøgelsen, som også behandles på dette udvalgsmøde.

Formålet er at udvalget får et fælles og praksisnært afsæt for det videre arbejde samt at kvalificere drøftelserne af muligheder, begrænsninger, rammer og vilkår for samarbejdet mellem kommunen og civilsamfundet.

Som led i behandlingen af sagen får udvalget oplæg og indgår i dialog med:

- Leder af Frivilligcenter Nordfyn
- Repræsentant fra Teknik, Erhverv og Kultur vedrørende det folkeoplysende område og frivillighed på kulturområdet

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter perspektiver og opmærksomhedspunkter for det videre arbejde, herunder i relation til en eventuelt kommende temadag.

Sagens baggrund

Udvalget drøftede den 16. februar 2026 frivillighed og meningsfulde fællesskaber som et centralt tema i arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme, herunder muligheder, begrænsninger, rammer og vilkår for frivillighed i Nordfyns Kommune.

Dialogen i udvalget indgår i det videre arbejde med at kvalificere indhold og formål for en kommende temadag om frivillighed og civilsamfund. Drøftelserne ses i sammenhæng med resultaterne fra mini-spørgeskemaundersøgelsen og vil samlet danne grundlag for den videre planlægning og tilrettelæggelse af temadagen.

Frivillige kræfter er en forudsætning for bæredygtige og meningsfulde fællesskaber og spiller en central rolle i et forebyggelses- og sundhedsfremmende perspektiv. Civilsamfundet bidrager til trivsel, mental sundhed og fysisk aktivitet og har ofte en særlig evne til at nå borgere, som ikke i forvejen er i kontakt med kommunale tilbud.

Resiliente lokalområder som en del af beredskabstækningen

Civilsamfundet spiller ikke alene en central rolle i forebyggelse og sundhedsfremme, men er også en væsentlig del af kommunens samlede robusthed og beredskab. I arbejdet med at styrke samarbejdet med civilsamfundet kan der derfor med fordel anlægges et perspektiv om resiliente lokalområder, hvor borgere, netværk og lokale aktører bidrager aktivt før, under og efter krisesituationer.

Dette perspektiv tager afsæt i, at kriser ofte starter lokalt, og at de første indsatser i praksis håndteres af borgere og lokalsamfund, inden det samlede beredskab er fuldt mobiliseret. Lokalkendskab, relationer og eksisterende fællesskaber er i den sammenhæng afgørende for, at der kan handles hurtigt og koordineret.

Endelig kan et styrket samarbejde med lokalsamfundet bidrage til øget tryghed og robusthed, idet forberedte borgere og stærke fællesskaber i højere grad er i stand til at håndtere kriser og reducere deres konsekvenser.

I den forbindelse kan det være relevant at arbejde med mere formaliserede samarbejdsformer mellem kommune og lokalsamfund, som sikrer en enkel og gensidig adgang - både for kommunen til lokale ressourcer og for civilsamfundet, særligt lokalsamfund til Nordfyns Kommune.

Temadag

En kommende temadag kan bidrage til at skabe et fælles billede af frivillighedens vilkår på Nordfyn, herunder både det, der fungerer godt, og de barrierer, som frivillige aktører oplever. Temadagen kan danne ramme om dialog, videndeling og inspiration samt bidrage til at styrke samspillet mellem kommune og civilsamfund.

I forlængelse heraf kan temadagen også sætte fokus på civilsamfundets rolle i forhold til resiliente lokalområder som en del af beredskabstækningen, herunder hvordan lokale fællesskaber og netværk kan bidrage til robusthed, tryghed og handlekraft i krisesituationer.

Som led i sagen præsenteres udvalget for forskellige perspektiver på samarbejdet med frivillighedsområdet:

- Frivilligcenter Nordfyn
- Teknik, Erhverv og Kultur

Oplæggene danner grundlag for en dialog i udvalget om:

- Muligheder for at styrke samarbejdet
- Barrierer og udfordringer
- Relevante fokusområder for det videre arbejde
- Samspillet mellem civilsamfund, lokalsamfund og kommunens beredskab - herunder hvordan resiliente lokalområder kan understøttes

Økonomiske oplysninger

Udgifter til planlægning og afholdelse af en eventuel temadag finansieres inden for udvalgets ramme.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Udvalget blev præsenteret for arbejdet med frivillighed og drøftede i forlængelse heraf indsatser på området med særligt fokus på at modvirke ensomhed og styrke sociale fællesskaber, herunder muligheden for en pulje målrettet foreninger og lokalråd, der skal bidrage til at understøtte gode lokale idéer. Puljens formål og sigte skal rammesættes nærmere, men der skal være et tydeligt socialt sigte. Udvalget besluttede at arbejde videre med en sådan pulje, som administreres med en enkel ansøgningsproces og følges op efter en periode. I den forbindelse skal behovet for en intern faciliterende ressource i denne sammenhæng i Nordfyns Kommune afdækkes, ligesom eventuelle administrative hindringer skal identificeres.

Udvalget besluttede desuden at undersøge mulighederne for, at udvide Landdistriktsforums halvårlige møder, så forummet på et kommende møde kan fungere som sparringsrum i forhold til indsatser mod ensomhed. Udvalget vil eventuelt genoptage arbejdet med en temadag på et evt. senere tidspunkt.

Til næste møde foretages en nærmere afdækning af Kultur på Recept, herunder deltagerantal og dokumenterede effekter.

Punkt 4: Afrapportering - mini-spørgeskemaundersøgelse om frivillighed på Nordfyn

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget modtager med denne sag afrapportering på spørgeskemaet til frivillighedsområdet.

Sagen skal ses i sammenhæng med sagen 'Introduktion og dialog om frivillighed og meningsfulde fællesskaber', som også drøftes på dette udvalgsmøde.

Spørgeskemaet, som er vedlagt som bilag, er udformet som et kort, afdækkende spørgeskema, der indsamler erfaringer, behov og perspektiver fra frivillige fællesskaber med henblik på at kvalificere det videre arbejde og indholdet af en eventuelt kommende temadag.

Besvarelsene fra spørgeskemaundersøgelsen viser, at de mest centrale udfordringer er:

- Tiltrækning og fastholdelse af frivillige
- Behov for øget synlighed og bedre kommunikation
- Rammesvilkår som lokaler, økonomi, transport og administrative forhold - herunder flere systemer og krav til afrapportering

Samarbejdet med kommunen opleves forskelligt. Flere foreninger efterspørger mere dialog, tydeligere kontaktflader og øget inddragelse. Samtidig viser besvarelsene, at frivilligt engagement i høj grad bæres af få personer, og at sygdom, ændrede livssituationer og begrænset tid er væsentlige årsager til frafald blandt både frivillige og deltagere.

Samlet set peger besvarelsene på, at der ikke er ét dominerende behov, men at styrket samarbejde, bedre rammer og øget synlighed er centrale udviklingsspor i det videre arbejde med frivillighedsområdet, herunder i planlægningen af en eventuel temadag.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter svar og resultater fra mini-spørgeskemaundersøgelsen, herunder med henblik på at kvalificere en eventuelt kommende temadag.

Sagens baggrund

Udvalget har ad flere omgange drøftet arbejdet med frivillighed og meningsfulde fællesskaber som et centralt tema i arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme. I forbindelse med udvalgets drøftelse den 16. februar 2026 af frivillighed, fællesskabers betydning samt en kommende temadag blev det besluttet at gennemføre en mini-spørgeskemaundersøgelse med henblik på at kvalificere formål og indhold.

Spørgeskemaet har til formål at indsamle input fra foreninger, fællesskaber og organisationer om:

- Erfaringer og velfungerende praksis
- Udfordringer og barrierer
- Ønsker til samarbejde og udvikling
- Relevante temaer for en kommende temadag

Spørgeskemaet består af 13 spørgsmål fordelt på følgende emner:

1. Baggrundsoplysninger (1 spørgsmål)
2. Frivillige fællesskaber i Nordfyns Kommune (5 spørgsmål)
3. Samarbejde med kommunen (1 spørgsmål)
4. Administration og rammer (1 spørgsmål)
5. Frivillige (2 spørgsmål)
6. Deltagere/medlemmer (2 spørgsmål)

7. Samarbejde med skoler (1 spørgsmål)

Spørgeskemaet blev udsendt den 13. februar 2026 til en bred kreds af foreninger, fællesskaber og organisationer i Nordfyns Kommune. Svarfristen var den 30. marts 2026. Spørgeskemaet er vedlagt sagen som bilag.

Uddybede svar og resultater

1. Baggrundsoplysninger:

Der er modtaget svar fra i alt 31 unikke foreninger og frivillige fællesskaber i Nordfyns Kommune. Respondenterne repræsenterer en bred vifte af foreningstyper, herunder idrætsforeninger, patientforeninger, seniorfællesskaber og sociale tilbud.

2. Frivillige fællesskaber i Nordfyns Kommune

Besvarelserne viser følgende prioritering af temaer i forbindelse med en eventuel temadag om frivillighed:

- Tiltrækning af nye frivillige: 54 % (13 svar)
- Fastholdelse af frivillige: 42 % (10 svar)
- Synlighed og kommunikation: 38 % (9 svar)

Derudover peger 29 % (7 svar) på samarbejde mellem foreninger, samarbejde med kommunen, administration, tilskud og regler samt lokaler og faciliteter som væsentlige temaer. I forhold til, hvad der kan gøre det lettere at være frivillig, viser svarene, at der ikke er ét dominerende behov. De hyppigst nævnte forhold er:

- Netværk mellem foreninger (25 % / 6 svar)
- Én tydelig indgang til kommunen (21 % / 5 svar)
- Mindre administration og bedre værktøjer (21 % / 5 svar)
- Bedre adgang til lokaler og faciliteter (21 % / 5 svar)

De kvalitative besvarelser viser, at mange foreninger bæres af få, meget engagerede frivillige, og at det kan være vanskeligt at rekruttere nye - særligt til bestyrelses- og lederroller. Flere peger på behov for øget synlighed og formidling for at kunne tiltrække både deltagere og frivillige, herunder gennem lokal omtale og bedre kendskab til aktiviteterne.

Samtidig fremhæves rammevilkår som en væsentlig udfordring. Dette omfatter lokaler, økonomi, transport og administrative krav. Herunder peges der i nogle besvarelser på digitale krav som en særlig udfordring, hvor foreninger med ældre medlemmer oplever, at det kan være vanskeligt at håndtere digitale løsninger i praksis. Flere peger desuden på behov for mere fleksible former for frivilligt engagement, hvor det er muligt at bidrage i mindre og afgrænsede roller frem for faste og tidskrævende funktioner.

3. Samarbejde med kommunen

55 % (12 svar) oplever samarbejdet med kommunen i mindre grad, mens 37 % (8 svar) oplever samarbejdet i høj eller meget høj grad. 9 % (2 svar) oplever slet ikke samarbejdet.

De kvalitative besvarelser viser, at oplevelsen af samarbejdet varierer betydeligt. Flere efterspørger mere dialog, tydeligere kontakthaver og større inddragelse, herunder en oplevelse af i højere grad at blive lyttet til. Samtidig peges der i nogle besvarelser på, at samarbejdet kan opleves som mindre tilpasset de konkrete behov i foreningerne. Enkelte fremhæver, at samarbejdet og støtten fra kommunen og frivilligcenteret har haft stor betydning for deres aktiviteter.

4. Administration og rammer

De største administrative og strukturelle udfordringer angives som:

- Mange forskellige systemer: 32 % (7 svar)
- Tilskud og afrapportering: 27 % (6 svar)
- Booking af lokaler og faciliteter: 23 % (5 svar)
- Puljer og fundraising: 23 % (5 svar)
- Kontakt til flere kommunale afdelinger: 18 % (4 svar)

45 % (10 svar) angiver "andet". De kvalitative besvarelser viser, at denne kategori primært dækker over udfordringer med lokaleforhold og økonomi, herunder adgang, kvalitet og vilkår for brug. Der peges blandt andet på konkrete udfordringer

med indretning og brug af lokaler, herunder behov for at tilpasse eller rydde op efter brug, samt begrænset adgang til egnede faciliteter.

Der peges desuden på transport som en barriere, herunder at det kan være vanskeligt for deltagere at komme til aktiviteter på tværs af kommunen. Endelig fremhæves i enkelte tilfælde eksterne forhold som bankkrav og lovgivningsmæssige forhold, som opleves som belastende for det frivillige arbejde.

5. Frivillige

De grupper, der oftest falder fra eller tager pause som frivillige, er:

- Seniorer (60+): 41 % (9 svar)
- Nye frivillige: 32 % (7 svar)

De vigtigste årsager til frafald angives som:

- Manglende tid: 50 % (11 svar)
- For meget administration: 27 % (6 svar)
- For krævende opgaver: 23 % (5 svar)

36 % (8 svar) angiver "andet". De kvalitative besvarelser viser, at denne kategori primært dækker over sygdom, alder og ændrede livssituationer som væsentlige årsager til frafald, herunder forværring af helbred eller manglende overskud. Samtidig peges der på, at nye frivillige i nogle tilfælde har vanskeligt ved at overskue opgaver og ansvar, og at oplæring og introduktion kræver betydelige ressourcer fra eksisterende frivillige. I flere besvarelser beskrives det, at de samme personer over tid kommer til at bære en stor del af opgaverne.

6. Deltagere og medlemmer

45 % (9 svar) oplever frafald blandt deltagere eller medlemmer, mens 45 % (9 svar) ikke gør. 10 % (2 svar) svarer ved ikke.

De kvalitative besvarelser viser, at frafald ofte hænger sammen med alder, sygdom eller ændrede livssituationer, herunder overgang til uddannelse eller ændringer i familieliv.

Flere foreninger arbejder med fastholdelse gennem sociale aktiviteter, fællesskab og lokal kontakt, f.eks. gennem fælles arrangementer og løbende dialog med medlemmer.

7. Samarbejde med skoler

Spørgsmål 7 er valgfrit og omhandler et muligt samarbejde med skoler. Blandt de 50 % (9 svar) der ikke ønsker mere samarbejde med skole, SFO eller klub peges blandt andet på, at foreninger ikke har aktiviteter, der retter sig mod skoleelever, eller at der ikke er skoler i nærområdet. Blandt de 39 % (7 svar) som ønsker samarbejde peges der på tid (21 % / 3 svar), økonomi (21 % / 3 svar) og kontakt/indgang (14 % / 2 svar) som centrale barrierer.

Transport og behov for faciliteter og udstyr fremhæves ligeledes som konkrete barrierer. Flere svar peger på, at barriererne i vid udstrækning er strukturelle og aktivitetsrelaterede snarere end udtryk for manglende interesse for samarbejde.

Økonomiske oplysninger

Udgifter til planlægning og afholdelse af en eventuel temadag skal finansieres inden for udvalgets ramme.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Drøftet og taget til efterretning.

Bilag

Punkt 5: Orientering om ny national mission om fritidsfællesskaber og frivillighedsundersøgelse 2024

S2024-13137

Sagens kerne

Med denne sag modtager Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme en orientering om lanceringen af en ny national indsats - Fritidsmissionen - som har den ambition, at alle børn og unge i skolealderen deltager i mindst ét fritidsfællesskab.

I forlængelse heraf fremgår hovedresultater fra den seneste nationale frivillighedsundersøgelse (2024), som belyser udviklingen i danskernes deltagelse i frivilligt arbejde.

Sagen skal ses i sammenhæng med de øvrige sager om frivillighed og meningsfulde fællesskaber på dagsordenen. Fritidsmissionen og hovedresultater fra frivillighedsundersøgelsen 2024 kan i den forbindelse indgå som en del af dagens drøftelser og som kobling til arbejdet med fællesskaber og inddragelse af civilsamfundet.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen om Fritidsmissionen og frivillighedsundersøgelsen 2024 til efterretning.

Sagens baggrund

Fritidsmissionen - alle børn ind i fritidsfællesskaber

DGI har i 1. kvartal 2026 lanceret en national Fritidsmission med en ambition om, at alle børn og unge i skolealderen deltager i mindst én fritidsaktivitet sammen med andre.

Baggrunden er, at mange børn og unge i dag står uden et fritidsfællesskab efter skoletid. Fritidsmissionen skal bidrage til, at flere børn bliver en del af fællesskaber, hvor de kan indgå i relationer, opleve sammenhold og deltage i aktiviteter sammen med andre.

Indsatsen tager afsæt i anbefalingerne fra Trivselskommissionen (2025), som peger på deltagelse i fællesskaber som en central forudsætning for børn og unges trivsel. Udvalget blev orienteret om anbefalingerne fra Trivselskommissionen på mødet den 24. juni 2025.

Fritidsmissionen har fokus på, at børn og unge ikke alene skal introduceres til fritidsaktiviteter, men også følges ind i fællesskaberne, tages imod og understøttes i at blive en del af dem. Det er ikke afgørende, hvilken aktivitet der er tale om, men at børn og unge deltager i et fællesskab med andre.

Indsatsen forankres lokalt og bygger på samarbejde mellem kommuner, skoler, foreninger, frivillige, forældre og andre aktører. Formålet er at skabe løsninger i lokalsamfundet, som kan få flere børn og unge ind i fritidsfællesskaber.

Fritidsmissionen igangsættes i første omgang i otte lokalsamfund på tværs af landet. Erfaringer herfra skal indsamles og deles med henblik på at styrke arbejdet med fritidsfællesskaber bredere.

Samtidig er der fokus på at nedbryde de barrierer - herunder sociale, økonomiske og kulturelle - som kan betyde, at nogle børn og unge i dag ikke deltager i fritidsfællesskaber.

Udviklingen i frivillighed - hovedresultater fra Frivillighedsundersøgelsen 2024

Frivillighedsundersøgelsen 2024, blev offentliggjort i maj 2025, og er en repræsentativ befolkningsundersøgelse gennemført af VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, og Danmarks Statistik, som belyser udviklingen i danskernes frivillige arbejde fra 2004 til 2024. Hovedresultater er vedlagt sagen som bilag.

Undersøgelsen har to centrale formål: dels at måle udviklingen i den generelle frivillighed i befolkningen, dels at belyse frivillighed blandt kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister samt unge mellem 16-24 år uden for uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet

Undersøgelsen viser bl.a.

- At frivilligt arbejde fortsat spiller en central rolle i velfærdssamfundet og er afgørende for et levende civilsamfund og et velfungerende demokrati.
- At i 2024 er 40 % af befolkningen frivilligt aktive. Medregnes tidsafgrænset frivillighed, er andelen 45 %.
- At frivilligheden er fortsat i høj grad knyttet til foreninger og organisationer, hvor 66 % af de frivillige er engageret.
- At der er en sammenhæng mellem frivillighed og trivsel. Personer, der er frivillige, har i højere grad tillid i sociale relationer og til samfundets institutioner.
- At der forskelle i, hvem der deltager i frivilligt arbejde. Frivilligheden er i højere grad udbredt blandt ressourcestærke borgere, mens deltagelsen er lavere blandt nogle grupper, herunder unge uden for uddannelse og arbejdsmarked.

Slutteligt peger undersøgelsen på et potentiale for at engagere flere: 48 % af de personer, der ikke i dag er frivillige, angiver, at de ville være frivillige, hvis de blev spurgt.

Økonomiske oplysninger

Ingen økonomiske konsekvenser.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Drøftet og taget til efterretning.

Bilag

Hovedresultater - Frivillighedsundersøgelsen 2024

Punkt 6: Status på udvalgets igangsatte initiativer

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget modtager med denne sag en status på de initiativer, som er igangsat og bevilliget af Kommunalbestyrelsen.

Status omfatter følgende tre initiativer:

1. Sundhedsprofilundersøgelse for børn og unge
2. Tværfaglig indsats mod skolefravær
3. Forebyggende indsats mod nikotinforbrug blandt børn og unge

Initiativerne er igangsat med henblik på at styrke den tidlige og sammenhængende forebyggelse i Nordfyns Kommune og bidrager til udvalgets overordnede formål om at omsætte viden og eksisterende indsatser til konkrete handlinger, herunder gennem tidlig forebyggende indsats, tværfagligt samarbejde og udvikling af konkrete prøvehandling med fokus på effekt.

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager status på de igangsatte initiativer til efterretning.

Sagens baggrund

§ 17, stk. 4-udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme har til opgave at udvikle og igangsætte tværgående og forebyggende indsatser med fokus på tidlig indsats, helhedsorienterede løsninger og målbare effekter. Som led i dette arbejde har udvalget i 2025 og 2026 indstillet en række initiativer, som efterfølgende er godkendt af Kommunalbestyrelsen, og som retter sig mod børns og unges trivsel, deltagelse og udvikling.

Nedenfor gives en status på de tre centrale initiativer.

1. Sundhedsprofilundersøgelse

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme besluttede den 24. juni 2025 at indstille til Kommunalbestyrelsens godkendelse, at der bevilliges midler til at igangsætte en sundhedsprofilundersøgelse for børn og unge i Nordfyns Kommune. Formålet er at skabe et styrket og mere systematisk datagrundlag for det videre arbejde med trivsel og forebyggelse på tværs af fagområder.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. august 2025 at bevillige midler til indsatsen.

Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med BørnUngeLiv og omfatter:

- Småbørnsmodul (0-7 år)
- Grundskolemodul (0.-10. klasse)
- Ungeprofilmodul (unge og unge voksne)

Status:

Undersøgelsen gennemføres i perioden 15. marts 2026 til 30. april 2026 for dagtilbud, indskoling og mellemtrin. Elever i udskoling besvarer spørgeskemaet i perioden 1. november 2026 til 31. januar 2027.

Spørgsmålene er udarbejdet af BørnUngeLiv, mens administrationen har stået for udvælgelsen af relevante spørgsmål til forældre og elever. Udvalget har gennemført en inddragende proces med deltagelse og faglige perspektiver fra leder af Sundhedsplejen, SSP-konsulent samt repræsentanter fra skole- og dagtilbudsområdet.

Der er udvalgt spørgsmål inden for følgende temaer:

- Dagtilbud: Barnets hverdag, søvn, krop og bevægelse, sprog, mad og måltider, hygiejne, barnets hjem, forældrerollen og barnets helbred
- Indskoling: Venner, digital adfærd, voksne i skolen, mad og måltider, sundhed, SFO, skolen, undervisningen og fysiske rammer
- Mellemtrin: Fritid, almen trivsel, venner, digital adfærd, voksne i skolen, mad og måltider, sundhed, klub, skolen og undervisningen

- Udskoling: Hverdag, relation til forældre, trivsel, sociale relationer, sundhed, undervisningsmiljø, fritid, digital adfærd, tobak/alkohol, stoffer og seksualitet

Administrationen forventer at have rådata tilgængelig fra maj/juni 2026 (for dagtilbud, indskoling og mellemtrin), hvorefter analyser igangsættes. De første resultater forventes præsenteret for udvalget i august/september 2026.

2. Tværfaglig indsats mod skolefravær

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme besluttede den 24. juni 2025 at indstille til Kommunalbestyrelsens godkendelse, at der bevilliges midler til igangsættelse af en fælles indsats mod skolefravær. Indsatsen har fokus på tidlig indsats, tværfagligt samarbejde og løsninger tæt på barnet og dets netværk.

Indsatsen gennemføres som et samarbejde mellem Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme og Børn-, Unge- og Familieudvalget.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. august 2025 at bevillige midler til indsatsen.

Indsatsen tager afsæt i:

- Den vedtagne fraværsprocedure
- Modellen KIS - Kom i Skole

Indsatsen organiseres som en 2-årig prøvehandling med forankring i Videnscentret.

Status:

Der er ansat én medarbejder i perioden fra 16. marts 2026 - 15. marts 2028, som er kommet godt i gang. Medarbejderen har baggrund som lærer samt vejlederuddannelser og erfaring fra både skoleområdet (Søndersøskolen og Bogense) og arbejdet med skolefravær.

Medarbejderens opgaver omfatter:

- Analyse af fraværsdata og identifikation af mønstre og hypoteser
- Samarbejde med lærere, elever og forældre
- Indsamling af viden om fraværsårsager gennem interviews og spørgeskemaer
- Understøttelse af konkrete fraværssager
- Videndeling og sparring med eksterne samarbejdspartnere
- Videreudvikling af samarbejdsmodellen med fokus på øget tilhør for elever
- Kompetenceudvikling af personale

På baggrund af den opbyggede viden vil indsatsen kunne bidrage til at justere og kvalificere den samlede tilgang til arbejdet med skolefravær.

Målet er, at der i 2028 er igangsat de nødvendige indsatser for at arbejde systematisk og kvalificeret med tilhør, og at der ikke er elever med fravær uden en kendt årsag eller indsats.

3. Forebyggende indsats mod nikotinformbrug

På baggrund af udvalgets drøftelser i 2025 og 2026 besluttede Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme den 16. februar 2026 at indstille til Kommunalbestyrelsens godkendelse, at der bevilliges midler til igangsættelse af en samlet forebyggende indsats mod nikotinformbrug blandt børn og unge. Formålet er at reducere unges brug af nikotinprodukter og styrke den tidlige forebyggelse.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 24. februar 2026 at bevillige midler til indsatsen.

Indsatsen omfatter:

- Forebyggende undervisning i 6.-9. klasse
- Åben rådgivning og forældreinddragelse
- Nikotinstopkonsulent og stopforløb

Status:

Planlægningen af indsatsen sker i tæt samarbejde mellem administrationen og en arbejdsgruppe bestående af:

- Leder af Sundhedsplejen
- Afdelingsleder fra Sletten Skole
- To SSP-konsulenter

Arbejdet følger tidsplanen, og det forventes, at alle elementer kan igangsættes fra august 2026.

Efter påske 2026 gennemføres planlægning af den konkrete implementering, herunder Sundhedsplejens rolle samt samarbejdet med ekstern konsulent, skoler og SSP.

Indsatsen omfatter blandt andet klassebaseret undervisning, åben rådgivning/konsultation på skolerne, forældredialog og etablering af en nikotinstopkonsulentfunktion. Fokus er at styrke Sundhedsplejen og sikre en sammenhængende indsats tæt på de unge, i tråd med erfaringerne fra UNiko og Fyn Forebygger.

Der arbejdes samtidig på at integrere data fra BørnUngeLiv, så viden om unges adfærd kan anvendes aktivt i forebyggelsen, herunder til at reducere flertalsmisforståelser.

Økonomiske oplysninger

De tre initiativer finansieres inden for udvalgets ramme.

Udgifterne fordeler sig som følger:

- Skolefraværsindsats (i alt): 1.600.000 kr., fordelt med 800.000 kr. i henholdsvis 2025 og 2026 (bevilget i 2025)
- Sundhedsprofilundersøgelse: 390.000 kr. (2025)
- Forebyggende nikotinindsats: 430.000 kr. (2026)

Samlet udgift: 2.420.000 kr., heraf 1.990.000 kr. i 2025 og 430.000 kr. i 2026.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Taget til efterretning.

Medarbejderen i skolefraværsindsatsen inviteres til at deltage på et udvalgsmøde efter sommerferien, med henblik på en status og opfølgning på indsatsen.

Bilag

Bilag 1. Fraværsprocedure i dagtilbud og skole

Bilag 2. Notat om KIS – Kom i Skole

Punkt 7: Næste møde

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget drøfter planlægning af det kommende møde.

Administrationens indstilling

Forelægges til drøftelse.

Sagens baggrund

På baggrund af dagens møde afklares eventuelle opfølgende punkter samt behovet for yderligere kortlægning eller analyser for at sikre et godt grundlag for de videre drøftelser.

Økonomiske oplysninger

Ingen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Intet.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Intet.

Bilag

Årskalender 2026 for §17, stk. 4-udvalget for Sundhedsfremme og Forebyggelse – Pr. 27. marts 2026

Punkt 8: Eventuelt

S2024-13137

Sagens kerne

Punkter til eventuelt.

Administrationens indstilling

Forelægges til drøftelse og orientering.

Sagens baggrund

-

Økonomiske oplysninger

Ingen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Intet.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Intet.

Punkt 9: Præsentationsmateriale

S2025-2727

Sagens kerne

-

Administrationens indstilling

-

Sagens baggrund

-

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

-

Punkt 10: Godkendelse af beslutningsprotokol

S2025-1289

Sagens kerne

Udvalget skal, jf. Kommunestyrelseslovens § 20, godkende beslutningsprotokol for dette møde.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert udvalgsmedlem godkende dette punkt i dagsordenssystemet Prepare/First Agenda.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 08-04-2026

Godkendt.